

Mots propis

“Ara que, com crech que diuen els testaments en el principi, me trobo en estat de judici cabal, vull contar la gran infàmia de què he sigut víctima jo, que sóch l'home més honrat que hi hagi hagut en el món, encara que dotat de la més gran cobardia. Desmenteixo, per lo que al meu cas respecta, lo que diu Nietzsche [sic] de que els febles no poden ésser sincers, donant a continuació irrefutables proves de la més gran sinceritat. Sense vacilacions m'acusaré en aquest escrit de qualsevolga debilesa que m'hagi contorbat, may en qüestió de diners, que ni un sol cop en la meua vida, m'han fet tòrcer de camí. Sembla mentida que als 56 anys -els faré el dia 7 de janer vinent- tingui necessitat de vindicar-me, després d'una vida m'he anomenat honrat y sempre he vist que'ls que més anomenaven la seva honra eren els qui menys ne tenien. Però, ara m'hi veig obligat a causa d'una venjança sense nom y crech que sens precedents. [...]

De la meua honradesa immaculada, en sortint del periòdich ‘La Vanguardia’, n'és bona prova lo que aquell diari va dir, quan vaig anar-me'n a ‘La Veu’. Vegi's la primera notícia local del dia darrer de desembre de 1898, y allí's veurà el bon recort que vàreig deixar a la casa. Ara veig que jo no me n'hauria hagut de moure, com me deya en Sánchez Ortiz y com me deya jo a mi mateix en el fons de la meua ànima. Però ¿qui resisteix a les ànsies patriòtiques que'm portaren al diari catalanista? qui resisteix a la pregària d'amichs de tota la vida com l'Esteve Sunyol? Qui resisteix la veu contínua de la meua qui, desitjosa de la meua prosperitat y del meu lluïment, també s'esforçava pera convence'm. Al capdevall, m'hi vaig deixar anar. Primera feblesa.

¡Y pensar que al cap d'un mes ja'm criticava la deserció en Puig y Cadafalch, dient-me ab melíflua frase que potser hauria fet més be a la causa catalana estant-me a ‘La Vanguardia’ que a ‘La Veu’! (...) Aquesta bona fe meua ab els polítics, és a dir, ab gent que per instint y per professió no'n tenen. Recordo que Cambó alabava el divertiment. Jo vaig dir-li que, a l'alabar allò selvatge, donava mostra de tenir un cor d'africà, tan aficionat a fer córrer la pólvora. Ell va contestar-me que la meua resposta denotava un cor de neula. Això ho conto per a donar idea de les relacions que un principi mitjansaven entre'ls polítics de ‘La Veu’ y jo.”

(**Raimon Casellas**. Escrit d'autojustificació pòstuma recollit dins Jordi Castellanos: *Raimon Casellas i el Modernisme*. Barcelona: Curial / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1983-1992)